

PRAŽSKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA
VYŠTRÍŽKOVÁ SLUŽBA
Pražská 2-Vyšehrad, K rotundě 8/82 - tel. 29 73 78

VYŠTRÍŽEK Z ČASOPISU

Večerník, Bratislava

- 9 IV. 1985

zo dne

PRAŽSKÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA
VYŠTRÍŽKOVÁ SLUŽBA
Pražská 2-Vyšehrad, K rotundě 8/82 - tel. 29 73 78

VYŠTRÍŽEK Z ČASOPISU

Večerník, Bratislava

- 9 IV. 1985

zo dne

32 hudební
Hľadačstvo z rodu tvorivosti

Vydarené podujatia Dni štúdiových divadiel • Najvýznamnejšie inscenácie – Spoločný projekt a Chameleón • Podnety z Prahy, Brna a Prostějova

Po celý uplynulý týždeň žila Bratislava podujatím, ktoré jeho organizátori (Kruh priateľov českej kultúry, Centrálny vysokoškolský klub a Dom ROH) nazvali Dňami štúdiových divadiel. Do Bratislavy pri tejto príležitosti zavítali pražské divadelné súbory Studio Y a Divadlo na okraj, Hanácke divadlo z Prostějova a Divadlo na provázku z Brna.

Dobre zorganizované podujatie stretlo sa aj tentokrát s mimoriadnym záujmom a kapacita jednotlivých sál, kde súbory vystupovali, vrátane pomerne priestornej Spoločenskej sály v Dome ROH, ani nestačila uspokojiť všetkých záujemcov. Súbory uviedli niektoré tituly z vlastného repertoáru a predstavenie nazvané Spoločný projekt; na jeho vytvorení sa v duchu kolektívnej spolupráce zúčastnili všetky štyri ansámble.

Štúdiové divadlá v tej podobe, v akej ich reprezentujú vyššie spomenuté české súbory, na Slovensku zatiaľ nejestvujú. Takrečeno

ZÁRODOČNÚ PODOBU

(tohto typu divadelného prejavu mohli by sme u nás nájsť len v niekoľkých súborech malých javiskových foriem, ktoré však pracujú na amatérskej báze. V Očechach tradícia tohto typu experimentálnych a štúdiových divadiel siaha až k prvým vyhraneným prejavom českej medzivojnovjavej avantgardy. Čo tieto divadla v súčasnosti charakterizuje a čím sa líšia od konvenčných a tradičných divadiel?

Predovšetkým už samotné témy inscenácií štúdiových divadiel odkláňajú sa od prvoprirodzenej príbehovosti a reflektujú vnútorný svet svojho súčasníka, jeho pocity, ale aj postoje. Východiskovým podnetom pre tvorbu budúcej inscenácie je spravidla scenár či libreto, vo viacerých prípadoch inšpirované viac literárnou než dramatickou predlohou. Metódou práce je improvizácia a herný spôsob tvorby. Mimeriadny zástož na výslednej podobe predstavenia má osobitý spôsob hereckého prejavu. Iným znakom týchto divadiel je prevaha autorských textov, ktoré sa považujú inscenujú v netradičnom, zjednotenom či simultánnom priestore bez zaužívaného delenia na javisko a hľadisko. Hrá sa uprostred divákov, v športových halách, arénach, v priestoroch tovární, na ulici či inom voľnom priestranstve

a pod. Pravda, tých znakov, ktoré vytvárajú systém tzv. nepravidelnej dramaturgie, ale aj „nepravidelného“ priestoru a prevádzky je viac.

O akúsi syntézu toho, čo štúdiové divadlá spája, v čom je ich východiskový divadelný názor spoločný (pretože je veľa aj toho, čo tieto divadlá od seba odlišuje) pokúsili sa všetky štyri české súbory na Dňoch štúdiových divadiel v Spoločnom projekte na tému *Cesty* – v podtitule nazvanom „križovatky – cestovné poriadky – stretnutia“. Išlo naozaj o veľkolepý a

NÁROČNÝ PROJEKT

trojhodinovej inscenácie, do ktorého všetky súbory prispeli takmer rovnakým dielom autorským i realizačným a pre ktorý sa aj podarilo nájsť výrazný, dramaturgicky a režijsky cieľavedomý, mimoriadne invenčný divadelný tvar. Inscenácia je priam nabitá gestami na padov, postrehov, reflexií, komentárov, podporá je hercstvom zdôraznenej fyzickej akcie a domysleným priestorovým riešením (jeho autorom je bratislavský scenograf Ján Zavarský). Vo svojom výsledku vyznieva Spoločný projekt očistne a optimisticky a je výrazným príspevkom mladých divadelníkov k zmapovaniu tvare i pocitového sveta svojho súčasníka. Popri početnom tvorivom tíme Spoločného projektu asi najväčšiu zásluhu na jeho syntetickú podobu majú koordinátori Jan Dvořák a Bohumil Nekolný.

Z ďalších podujatí Dni štúdiových divadiel zaznamenajme ešte vystúpenie Divadla na okraj s komornou rockovou operou *Mikího Jelínka Důvěřivé smlouvání s osudem*, kde pokus o syntetické divadlo celkom nevyšiel, pretože príliš exponovaný pohyb a hudba prekryli najvýznamnejší zmysel výpovede. Základ inscenácia Divadla na provázku *Chameleón aneb Josef Fauché* v režii bratislavského rodáka Petra Scherhaufera na scéne ďalšieho Bratislavčana Jána Zavarského podria libreta Ludvíka Kun-

deru a hudby Miloša Štědróna ako „nová opera“ bola naozaj impozantným ukončením podujatia. V dôsledne syntetickom divadelnom tvare, s výrazným zástožom tvorivého herectva celého kolektívu Divadla na provázku, sledovali sme inscenáciu nástojčivo polemickú, aktuálnu a apelatívnu. Dramaturgická orientácia ako aj inscenačná prax dnes už európsky známeho divadla zaskvela sa v tomto diele naozaj v dobrom svetle.

Dni štúdiových divadiel boli podujatím, ktoré prinieslo veľa tvorivých podnetov a dokumentovalo usilie najlepších českých štúdiových divadiel o komunikáciu s divákom na základe vzájomného naladenia a súznenia. –mpo-

NÁROČNÝ PROJEKT
trojhodinovej in-
scenácie, do ktorého
všetky súbory prispeli
takmer rovnakým
dielom autorským
i realizačným a pre
ktorý sa aj podarilo
nájsť výrazný, dra-
maturgicky a režijsky
cieľavedomý, mimo-
riadne invenčný
divadelný tvar.

4.95
len vo vzťahom zjednotení...
sem. Úspech tejto inscenácie...
Doterajšie kritiky prívratli pre...
vod diela i jazykové možnosti...
zvali okolnosti a dôvody pre...
stvo. Je pravdivý. Pravda, aj tu...
prekážka boli autorova spevka...
účinnosť. Výrok tenoristu Emri...
je vzdelaná inšpirácia k vyšším...
a domácimi solistami. V epoci...
pernávania kvaili hostujúci...
interpretačnej kultúre, ale aj k r...
rokož aj SND, a to je cesta nie...
kladom nenarúsené nabiele v...
cieľovú tendenciu uvidieť...
tenickejšie a dramaticky prav...
V origináli vyznieva hudobne i...
mnoho hodnot a poučení. Di...
Verdijho opery S. Boccaconti...
Aj ďalšie významná udalost...
orientácie, ktorá k týmto vrcho...
mizmu, že sa vo vývoji neod...
nym vrcholom. Toto je aj dôvodom k opti...
z hľadiska našej kultúrnej príslušnosti...
sava partnerom svetovej príslušnosti...
Dvořák je na prvých operných scénach...
že nás tenorista, národný umelec Peter...
latinské jazyky, najmä germánske, a falk...
sveľa. Najbližšie ku kantilénne majú však...
možne zaspievať vo valtiach jazykoch...
rusčina. Živý dôkaz, že talianskou školou je

BA
29-73-78
SU
souds
znams
sorte Pans
a film), Blaz
kráľova kapit
vadia ve vzt
K. J. Sedláka
divadel CES
te Společn
I. Kovalick
I. Chameleón
a. J. Sřifický
zastavuje na
vadelni sou